

TER BESLUITVORMING

Aan: MBVOM, MOCW

nota

 Heropening onderwijs en bibliotheken en verlenging
besluit evenementen

Aanleiding

Op 21 april besluit het MCCb over de heropening van het onderwijs en de bibliotheken. Deze nota werkt verschillende scenario's uit in het licht van de beschikbare informatie.

Stand van zaken 20 april op basis van OMT-advies

- In zijn advies heeft het OMT aangegeven dat de gezondheidsrisico's voor kinderen heel beperkt zijn. Daarom is het voor hen in de kinderopvang en op school niet nodig 1,5 afstand te houden.
- Op basis daarvan is het verantwoord om vanaf 11 mei het primair onderwijs en kinderopvang weer te openen zonder dat de 1,5 meter gehandhaafd hoeft te worden tussen kinderen, maar wel zo veel mogelijk tussen kinderen en volwassenen. Hierbij wordt rekening gehouden met het feit dat afstand houden voor bepaalde categorieën leerlingen in de praktijk lastig zal zijn. Voor de bescherming van ouders en docenten worden protocollen opgesteld. Zorgvuldige uitvoering van protocollen kost tijd en aandacht. Tegelijk zullen niet alle docenten beschikbaar zijn om medische redenen. Daarom zullen nu nog niet alle leerlingen elke dag naar school gaan. Uitgangspunt is dat elke leerling weer 50% van zijn of haar tijd op school is en daardoor telkens maar de helft van het aantal leerlingen op school is. Dat maakt het mogelijk om klassen te halveren. Daarnaast loopt de noodopvang voor kinderen van ouders met een cruciaal beroep door. Personeelsleden met klachten worden getest conform de aanpak in de zorg.
- Het speciaal onderwijs gaat ook open in het primair onderwijs. Omdat daar sprake is van kleine groepen, kunnen die leerlingen al wel de hele week naar school. Ook hier hoeft geen 1,5 afstand tussen leerlingen gehandhaafd te worden, en ook niet tussen leerlingen en volwassenen. Het leerlingenvervoer voor deze leerlingen zal op de reguliere manier gebeuren; ook daar geldt geen afstandscriterium.
- Scholen in het voortgezet onderwijs zijn op dit moment al open voor de examens en noodopvang voor kwetsbare leerlingen. Voor deze scholen

**Primair en Voortgezet
Onderwijs**

Datum

20 april 2020

Referentie

Bijlagen

 Uitwerking van de haalbare
scenario's

Kopie voor
Reeds afgestemd met

Aantal pagina's

30

geldt dat het grotere voedingsgebied zorgt voor een groter epidemiologisch risico. Op basis daarvan is het nu nog niet verantwoord het voortgezet onderwijs verder te openen. Het voortgezet onderwijs kan mogelijk over een maand ook open als er in de tussentijd geen uitbraak op scholen plaatsvindt, en het reproductiegetal dan om en nabij de 1 is. Daarover volgt later besluitvorming.

Datum
20 april 2020

-
-
-
-

Inhoudsopgave rest nota

1. Inleiding
2. Scenario's
3. Randvoorwaarden I: advies OMT
4. Randvoorwaarden II: aanpalende sectoren (kinderopvang, openbaar vervoer, openbare ruimte)
5. Implicaties randvoorwaarden voor scenario's
6. Weging van de haalbare scenario's
7. Juridische consequenties
8. Communicatie in persconferentie 21 april
9. Vervolgproces

Bijlage: Uitwerking van de haalbare scenario's

1. Inleiding

Datum
20 april 2020

We hanteren de volgende algemene uitgangspunten:

- we volgen één op één de adviezen van het RIVM;
- de stappen die we zetten passen logisch in de bredere aanpak en zijn eenvoudig te volgen;
- we gaan stap voor stap en zijn voorzichtig om te voorkomen dat we snel weer terug moeten schakelen;
- er zijn vastgestelde protocollen die goed kunnen worden vertaald naar de specifieke schoolsituatie;
- de noodopvang voor kinderen van ouders met cruciale beroepen en voor kwetsbare kinderen loopt in alle scenario's door.

Wat zijn de criteria die we hanteren voor het onderwijs?

- **gezondheid:** het is essentieel dat het onderwijs veilig is voor leerlingen, ouders en leraren. Als we een te grote stap nemen en later terug moeten schakelen bestaat kans op onrust. Het risico bestaat dan dat ouders kinderen thuishouden. Voor de langere termijn zijn we dan verder van huis. Daarnaast heeft het openen van het onderwijs gezondheidsgevolgen voor de rest van de samenleving: het is een toename van het openbare leven, inclusief openbaar vervoer.
- **samenleving/economie:** het onderwijs levert geen directe welvaartswinst op, maar verhoogt deelname en productiviteit van ouders in het arbeidsproces, waardoor het economische leven weer op gang kan komen.
- **onderwijskundig:** onderwijs draagt sterk bij aan het voorkomen van onderwijsachterstanden bij leerlingen, zeker bij kwetsbare kinderen, waardoor we voorkomen dat de kansenongelijkheid toeneemt.
- **praktisch:** het moet praktisch uitvoerbaar zijn. Er moeten voldoende leraren zijn en duidelijke regels voor iedereen.
- **draagvlak bij leraren, leerlingen en ouders:** zonder vertrouwen bij ouders, leerlingen en leraren in een goede en veilige oplossing gaat het niet werken.

NB: Ontwikkeling van een corona-app en de implicaties daarvan voor het onderwijs vormen een parallelle discussie. Dat loopt nu niet mee in deze besluitvorming.

2. Scenario's

De volgende scenario's zijn voorgelegd aan het OMT. In deze nota is per sector nog de optie toegevoegd de scholen gesloten te laten.

Voor alle scenario's in het funderend onderwijs geldt dat de datum voor het weer openen van de kinderopvang in elk geval verschoven wordt naar 11 mei. Op dit moment is alleen besloten dat de kinderopvang tot 27 april gesloten is. Dit betekent dat we voorstellen dat de datum voor openen kinderopvang verschoven wordt naar 11 mei.

Voor Europese en internationale scholen geldt het gekozen scenario voor primair of voortgezet onderwijs.

Voor het private onderwijs geldt het gekozen scenario voor het primair of voortgezet onderwijs. De [REDACTED] heeft na het advies van het OMT gepleit voor een uitzondering (ook open voor vo) omdat het om kleine groepen gaat. Daar gaan we niet in mee, omdat de lokalen vaak ook kleiner zijn en om niet bepaalde groepen leerlingen voor te trekken.

2.1 Primair onderwijs

Het primair onderwijs omvat circa 1,4 miljoen leerlingen. Voor het primair onderwijs zijn vier scenario's uitgewerkt:

- Scenario 1: vanaf 11 mei gaan alle leerlingen de hele week naar school (1,4 miljoen leerlingen)
- Scenario 2: vanaf 11 mei gaan alle leerlingen de helft van de week naar school (1,4 miljoen leerlingen)
- Scenario 3: vanaf 11 mei gaan alle leerlingen van groepen 1-4 naar school (685.000 leerlingen)
- Scenario 4: de scholen blijven gesloten, afgezien van de noodopvang

Opschaalbaarheid van scenario's

- Bij een keuze voor scenario 2, 3 of 4 voor het primair onderwijs, moet er worden nagedacht of en zo ja hoe deze scenario's kunnen worden opgeschaald in de periode tot aan de zomervakantie. In deze gevallen vergt opschalen een nieuw besluit. Voor scenario 1 is opschalen niet nodig omdat alle kinderen al 100% van de tijd naar school gaan. Wel is het denkbaar om nu te besluiten dat scenario 1 vanaf eind mei gehanteerd wordt, en scholen in de weken daarvoor via scenario 2 of 3 een inwerkperiode nemen.
- Voor scenario 2 is geleidelijk opschalen lastig. Dat zou namelijk betekenen dat 100% van de leerlingen in plaats van 50% van de tijd na opschalen 75% van de tijd naar school gaan. Dat is organisatorisch ingewikkeld qua verdeling van lesdagen over leerlingen en leraren. Wanneer dit scenario opgeschaald kan worden, is het organisatorisch het eenvoudigst in één keer van 50% van de tijd naar 100% van de tijd op te schalen.
- Voor scenario 3 is geleidelijk opschalen beter werkbaar. In dat scenario gaan bepaalde groepen 100% van de tijd naar school. Opschalen is mogelijk door er telkens één groep bij te nemen. We starten waarschijnlijk met groep 1 tot en met 4. Na verloop van tijd zou groep 5 erbij kunnen komen, enzovoorts.
- Voor scenario 4 zal opschalen een keuze tussen de overige scenario's betekenen.

2.2 Voortgezet onderwijs

Het voortgezet onderwijs (exclusief het praktijkonderwijs) omvat circa 909.000 leerlingen. Voor het voortgezet onderwijs zijn 3 scenario's uitgewerkt:

- Scenario 1: vanaf 11 mei gaan alle leerlingen voor 50% van de tijd naar school (909.000 leerlingen)
- Scenario 2: vanaf 11 mei gaan alle leerlingen voor 25% van de tijd naar school (909.000 leerlingen)
- Scenario 3: de scholen blijven gesloten, afgezien van de noodopvang en de schoolexaminering

Voor het voortgezet onderwijs wordt geen scenario van volledige opening toegevoegd. Reden daarvoor is dat vo-scholen een groter voedingsgebied hebben en het OMT aangeeft dat opening van het vo daardoor epidemiologisch risicovoller is. Als de druk op de ic-capaciteit voldoende is afgenomen, kan het scenario van volledige opening worden overwogen.

Opschaalbaarheid van de scenario's

- Bij de keuze voor één van de drie scenario's voor het voortgezet onderwijs, moet er worden nagedacht of en zo ja hoe deze scenario's kunnen worden opgeschaald in de periode tot aan de zomervakantie. Voor alle scenario's vergt opschalen een nieuw besluit.
- In scenario 1 gaan alle leerlingen 50% van de tijd naar school. Opschaling zou betekenen dat leerlingen in plaats van 50% van de tijd 75% van de tijd naar school gaan. Dat is organisatorisch ingewikkeld qua verdeling van lesdagen over leerlingen en leraren. Wanneer dit scenario opgeschaald kan worden, is het organisatorisch het eenvoudigst in één keer van 50% van de tijd naar 100% van de tijd op te schalen.
- In scenario 2 gaan alle leerlingen 25% van de tijd naar school. Opschaling zal betekenen dat alle leerlingen 50% van de tijd naar school gaan, zoals dat nu het geval is bij scenario 1.
- Voor scenario 3 zal opschalen een keuze tussen scenario 1 en 2 betekenen.

2.3 (Voortgezet) speciaal (basis) onderwijs, praktijkonderwijs en nieuwkomersonderwijs

Het speciaal onderwijs en het speciaal basisonderwijs omvat circa 68.000 leerlingen. Het voortgezet speciaal onderwijs en het praktijkonderwijs omvat ook circa 68.000 leerlingen. Het nieuwkomersonderwijs omvat circa 17.000 leerlingen. Voor deze onderwijsvormen zijn twee scenario's uitgewerkt:

- Scenario 1: vanaf 11 mei gaan alle leerlingen weer volledig naar school
- Scenario 2: de scholen blijven gesloten, afgezien van de noodopvang en de schoolexaminering

Bij een negatief advies van het OMT over deze vormen van onderwijs, kunnen we een nieuw scenario toevoegen dat (beperkte) opening mogelijk maakt binnen de grenzen die het OMT aangeeft. Ook kan worden overwogen het praktijkonderwijs bij het voortgezet onderwijs te voegen:

Opschaalbaarheid van de scenario's

- Voor scenario 1 is opschalen niet nodig omdat alle leerlingen al 100% van de tijd naar school gaan.

- Voor scenario 2 zal opschalen een keuze voor scenario 1 betekenen. Dat vergt een nieuw besluit.

Datum
20 april 2020

[Redacted text block]

- [Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

[Redacted text block]

- [Redacted text block]
- [Redacted text block]

[Redacted text block]

3. Randvoorwaarden I: advies van het OMT

In de brief van 15 april gaf het OMT de volgende zaken aan met betrekking tot kinderopvang en het funderend onderwijs:

- Op 15 april was het nog niet mogelijk om over versoepeling van maatregelen te adviseren omdat de belasting van de zorg nog groot was. Daarnaast ontbrak er nog aanvullende informatie over de rol van kinderen in de verspreiding van COVID-19. Het OMT was van mening dat er meer

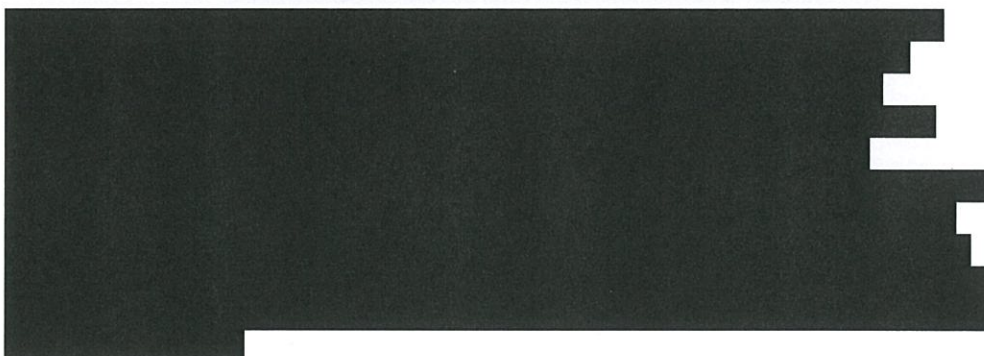
achtergrondinformatie en onderbouwing nodig is om gewogen advies te kunnen geven.

Datum
20 april 2020

- Het openen van kinderdagverblijven en basisscholen laat in de modellering nauwelijks een verschil zien in de bezetting op de IC. Hoewel er meer transmissie verwacht wordt onder basisschoolkinderen en hun ouders, leidt dit waarschijnlijk niet tot veel extra IC-opnames. Basisscholen hebben vooral lokaal invloed.
- Scholen voor voorgezet onderwijs bedienen een groter gebied en lijken 'hubs' te zijn in het netwerk van de contacten tussen kinderen. Door hun regionale karakter dragen ze meer bij aan mogelijke bovenregionale verspreiding van het virus.

In het advies van 20 april geeft het OMT ruimte voor opening van het primair onderwijs.

- OMT geeft aan dat er voldoende onderzoeksdata beschikbaar is die bevestigt dat de gezondheidsrisico's voor kinderen onder de 12 zeer beperkt zijn. Op basis daarvan is het verantwoord om het primair onderwijs te heropenen. Daarbij is het niet nodig een afstandscriterium te handhaven met uitzondering van volwassenen onderling. Wel wordt bij opstarten aangeraden met kleinere groepen te werken. Het voortgezet onderwijs kan nog niet verder open vanwege het regionalere karakter.
- Hiermee gaan we stap voor stap het onderwijs heropenen. Over drie weken wordt bekeken op welke wijze verder kan worden opgeschaald.

[Redacted text block]

Datum
20 april 2020

[Redacted text block]

[Redacted text block]

5. Implicaties randvoorwaarden voor scenario's

5.1 Primair onderwijs

- Geeft het OMT-advies voldoende duidelijkheid over de besmettelijkheid van kinderen tot en met 12 jaar om over te gaan tot (gedeeltelijke) opening van het primair onderwijs?
  - Nee →
primair onderwijs gaat niet open
OF
primair onderwijs gaat open voor groepen 5 tot en met 8 met inachtneming van 1,5 meter afstand
  - Ja → laten we de 1,5 meter los voor leerlingen onderling?
    - Nee → opening van primair onderwijs is alleen mogelijk voor groepen 5 tot en met 8 (scenario 3)
    - Ja → Gevraagd besluit: laten we de 1,5 meter los tussen leraren en leerlingen?
      - Ja → alle scenario's zijn mogelijk
      - Nee → zijn PBM een optie (vanuit medisch oogpunt voldoende veiligheid, draagvlak voor gebruik, beschikbaarheid)?
        - Ja → alle scenario's zijn mogelijk
        - Nee → opening van primair onderwijs is alleen mogelijk voor groepen 5 tot en met 8 (scenario 3)
- Moet er een maximale groepsmaat gehanteerd worden?
  - Nee → alle scenario's zijn mogelijk
  - Ja → scenario's 2 (100% leerlingen 50% tijd) en 3 (50% leerlingen 100% tijd) zijn zeer waarschijnlijk beter uitvoerbaar voor scholen
- Impact randvoorwaarde kinderopvang
  - Scenario's 1 (volledig open) en 4 (volledig dicht) zijn mogelijk
  - Scenario's 2 (100% leerlingen 50% tijd) en 3 (50% leerlingen 100% tijd) veroorzaken grote uitvoeringsproblemen en organisatorische problemen of zijn duur vanwege doorlopen volledige compensatie

5.2 Voortgezet onderwijs

- Geeft het OMT advies voldoende duidelijkheid over de besmettelijkheid van jongeren tot 20 jaar om over te gaan tot (gedeeltelijke) opening van het voortgezet onderwijs?
  - Nee →
voortgezet onderwijs gaat niet open (scenario 3)
OF

beperkt aantal leerlingen met 1,5 meter (scenario 2, 100% leerlingen 25% tijd)

OF

wel open voor kleine groep leerlingen bijvoorbeeld pre-examen leerlingen of leerlingen die het nodig hebben om over te gaan naar een volgend leerjaar.

- Ja → Gevraagd besluit: laten we de 1,5 meter los voor leerlingen onderling?
  - Ja → Scenario 1 (100% leerlingen 50% tijd) en 2 (100% leerlingen 25% tijd) zijn mogelijk
  - Nee → Scenario 2 (100% leerlingen 25% tijd) is mogelijk

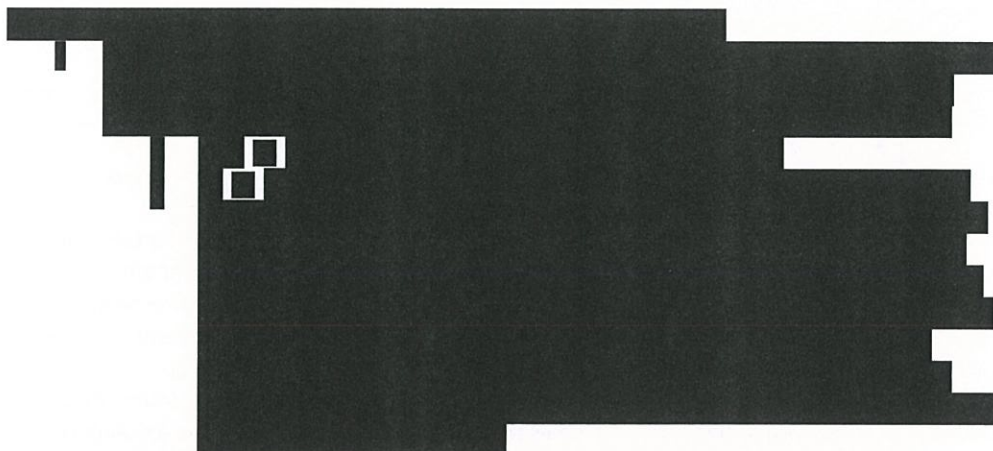
Datum
20 april 2020

5.3 (Voortgezet) speciaal (basis) onderwijs, praktijkonderwijs en nieuwkomersonderwijs

- Geeft het OMT-advies voldoende duidelijkheid over de besmettelijkheid van kinderen tot en met 12 jaar en van 12-18 naar om over te gaan tot opening van deze vormen van onderwijs?
  - Nee → Gevraagd besluit: scholen gaan niet open
  - Ja → Gevraagd besluit: laten we de 1,5 meter los voor leerlingen onderling?
    - Nee → opening van scholen is niet mogelijk
    - Ja → Gevraagd besluit: laten we de 1,5 meter los tussen leraren en leerlingen?
      - Ja → scenario 1 (volledige opening) is mogelijk
      - Nee → zijn PBM een optie (vanuit medisch oogpunt voldoende veiligheid, draagvlak voor gebruik, beschikbaarheid)?
        - Ja → scenario 1 (volledige opening) is mogelijk
        - Nee → opening van scholen is niet mogelijk
- Moet er een maximale groepsgrootte gehanteerd worden?
  - Nee → scenario 1 (volledige opening) is mogelijk
  - Ja → scenario 1 (volledige opening) is misschien mogelijk
- Impact randvoorwaarde kinderopvang
  - Beide scenario's zijn mogelijk
- Impact randvoorwaarde leerlingenvervoer
  - Capaciteitsproblemen in leerlingenvervoer → opening van scholen is niet mogelijk

- o Geen capaciteitsprobleem → scenario 1 (volledige opening) is mogelijk

Datum
20 april 2020

6. Weging van de haalbare scenario's

De haalbare scenario's worden gewogen op de vijf criteria die eerder zijn benoemd:

- gezondheid
- bijdrage aan economie/samenleving
- onderwijskundig
- praktische haalbaarheid op en rond school
- draagvlak

6.1 Primair onderwijs

SCENARIO 1 100% van de leerlingen 100% van de tijd	SCENARIO 2 100% van de leerlingen 50% van de tijd	SCENARIO 3 50% van de leerlingen 100% van de tijd	SCENARIO 4 0% van de leerlingen 0 % van de tijd
Gezondheid			
- Afhankelijk advies RIVM - In elk geval meer	Afhankelijk advies RIVM Meeste wisselingen in aanwezigheid	Afhankelijk advies RIVM	

Datum
20 april 2020

bewegingen door ouders vanwege halen en brengen			
Samenleving/economie			
<p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidsproductiviteit - Voorkomen onderwijsachterstanden en negatief effect op BBP - Tegengaan psychische belasting bij ouders. Psychische belasting kan effecten hebben op de arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn. 	<p>+</p> <ul style="list-style-type: none"> -Arbeidsproductiviteit: ouders zijn productiever en kunnen daarnaast in grotere mate deelnemen aan het arbeidsproces. Dit effect wordt deels teniet gedaan wanneer er meerdere kinderen op andere dagen dan broer/zus naar school moeten - Voorkomen onderwijsachterstanden en negatief effect op BBP. - Tegengaan psychische belasting bij ouders. Psychische belasting kan effecten hebben op de arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn. 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidsproductiviteit: ouders zijn productiever en kunnen daarnaast in grotere mate deelnemen aan het arbeidsproces. Dit effect wordt deels teniet gedaan wanneer kinderen niet of slechts deels behoren tot de groep die naar school mag. - Voorkomen onderwijsachterstanden en negatief effect op BBP Niet alle kinderen krijgen fysiek onderwijs waardoor hun achterstanden sterker toenemen -Tegengaan psychische belasting bij ouders. Psychische belasting kan effecten hebben op de arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn. 	<p>--</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidsproductiviteit - Voorkomen onderwijsachterstanden en negatief effect op BBP - Psychische belasting bij ouders neemt toe, heeft effecten op arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn.
Onderwijskundig			
<p>++</p> <p>Grootste positieve effect op onderwijskundig vlak want meeste onderwijstijd voor meeste leerlingen</p>	<p>+</p> <p>Positief effect maar minder dan in scenario 1</p>	<p>+/-</p> <p>Positief effect maar minder dan in scenario 1 en voor minder leerlingen dan in scenario 2</p>	<p>--</p> <p>Negatief effect, elke week langer is extra negatieve effecten, achterstanden lopen op</p>
Praktische haalbaarheid			
<p>+</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geen afstandsonderwijs meer nodig - An sich gemakkelijk want het meest back to normal - Geen noodopvang meer nodig - Voor kinderopvang het 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minder haal en breng beweging om te organiseren dan in scenario 1 - Minder hygiënemaatregelen om te organiseren dan in scenario 1 - Vereist aanvankelijk 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vereist nog steeds afstandsonderwijs voor groepen die niet naar school mogen - Aanvankelijk makkelijker te organiseren dan scenario 2 vanwege vaste groepen die de hele 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voortzetting afstandsonderwijs in huidige vorm - Nog steeds ook noodopvang nodig

Datum
20 april 2020

<p>best te organiseren qua uitvoering en kosten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hygiënemaatregelen voor grotere groep kosten meer tijd - Meer haal en breng beweging om te organiseren - Je weet niet of je voldoende capaciteit hebt i.v.m. leraren met klachten - Meer personeelsleden op school meer nodig om 1,5 meter tussen personeelsleden te organiseren 	<p>meer organisatie vanwege splitsen groepen en heldere communicatie daarover</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mogelijk nog steeds afstandsonderwijs nodig, maar in mindere mate dan in scenario 3 - Combinatie met fysiek onderwijs kan lastig zijn - Je weet niet of je voldoende capaciteit hebt ivm leraren met klachten - Nog steeds ook noodopvang nodig - Voor kinderopvang zeer lastig uitvoerbaar of zeer kostbaar 	<p>week op school zijn dus minder wisselingen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Je weet niet of je voldoende capaciteit hebt ivm leraren met klachten - Nog steeds ook noodopvang nodig - Voor kinderopvang zeer lastig uitvoerbaar of zeer kostbaar 	
Draagvlak			
<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Twijfel bij ouders en leraren. Risico dat ouders kinderen thuishouden of leraren die niet willen werken het grootst, wel meest duidelijke scenario - Tegengaan psychische belasting bij ouders. 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Minst duidelijke scenario, meeste ruimte voor scholen eigen invulling kan aanvankelijk voor onduidelijkheid zorgen, geleidelijke opbouw waar deel van leraren en ouders om vraagt. Aanname: kleinere groepen is minder risico op thuisblijven - Tegengaan psychische belasting bij ouders 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Redelijk duidelijk scenario, geleidelijke opbouw waar deel van leraren en ouders om vraagt. Aanname: kleinere groepen is minder risico op thuisblijven -Tegengaan psychische belasting bij ouders 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> -Geeft voor het gevoel meeste veiligheid. Tegelijkertijd willen ook veel mensen opening. - Psychische belasting bij ouders neemt toe.

6.2 Voortgezet onderwijs

Datum
20 april 2020

SCENARIO 1 100% van de leerlingen 50% van de tijd	SCENARIO 2 100% van de leerlingen 25% van de tijd	SCENARIO 3 Scholen blijven dicht
Gezondheid		
Afhankelijk advies RIVM	Afhankelijk advies RIVM	
Samenleving/ economie		
<p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> - Arbeidsproductiviteit: Ouders zijn productiever en kunnen daarnaast in grotere mate deelnemen aan het arbeidsproces. - Voorkomen onderwijsachterstanden Onderwijsachterstanden worden het meest beperkt met deze optie. Achterstanden leiden tot mogelijk lager niveau van de uiteindelijke uitstroom of een latere uitstroom. Dit heeft negatieve effecten voor het BBP. -Tegengaan psychische belasting bij ouders. Psychische belasting kan effecten hebben op de arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn. 	<p>+</p> <ul style="list-style-type: none"> -Arbeidsproductiviteit Ouders zijn productiever en kunnen daarnaast in grotere mate deelnemen aan het arbeidsproces. Dit effect is minder groot dan in scenario 1 omdat leerlingen minder fysiek onderwijs volgen. -Voorkomen onderwijsachterstanden Achterstanden leiden tot mogelijk lager niveau van de uiteindelijke uitstroom of een latere uitstroom. Dit heeft negatieve effecten voor het BBP. Onderwijsachterstanden worden minder beperkt dan met scenario 1. -Tegengaan psychische belasting bij ouders. Psychische belasting kan effecten hebben op de arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn. 	<p>--</p> <ul style="list-style-type: none"> -Arbeidsproductiviteit -Voorkomen onderwijsachterstanden - Psychische belasting bij ouders neemt toe, heeft effecten op arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn.
Onderwijskundig		
<p>++</p> <ul style="list-style-type: none"> -Grootste positieve effect op onderwijskundig vlak want alle leerlingen volgen voor de helft van de tijd fysiek onderwijs. - Doordat er 50% onderwijstijd wordt gegeven, kan het lastig worden om de kern van alle vakken te behandelen. 	<p>+</p> <ul style="list-style-type: none"> -Minder groot positief effect op onderwijskundig vlak dan scenario 1. Leerlingen krijgen voor 25% van de tijd fysiek onderwijs. - Doordat er 25% onderwijstijd wordt gegeven, kan het lastig worden om de kern van alle vakken te behandelen. 	<p>--</p> <ul style="list-style-type: none"> Met afstandsonderwijs kan niet dezelfde kwaliteit bereikt worden als in de reguliere onderwijsinrichting.
Praktische haalbaarheid		
<p>--</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vereist aanvankelijk meer organisatie vanwege het splitsen van groepen en heldere communicatie daarover. - Het splitsen van de groepen zal mogelijk rooster technische 	<p>-</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vereist aanvankelijk meer organisatie vanwege het splitsen van groepen en heldere communicatie daarover. - Het splitsen van de groepen zal mogelijk rooster technische 	<p>+/-</p> <ul style="list-style-type: none"> Voortzetting afstandsonderwijs in huidige vorm.

Datum
20 april 2020

problemen opleveren. - Afstandsonderwijs is mogelijk praktisch niet haalbaar door dubbele belasting docenten. - Het meeste gebruik van het openbaar vervoer door leerlingen. - Je weet niet of je voldoende capaciteit hebt ivm leraren met klachten	problemen opleveren. - Afstandsonderwijs is mogelijk praktisch niet haalbaar door dubbele belasting docenten. - Minder gebruik van het openbaar vervoer door leerlingen dan scenario 1. - Je weet niet of je voldoende capaciteit hebt ivm leraren met klachten	
Draagvlak		
+/- - Wisselend, wel gefaseerd opengaan waar deel leraren en ouders om vraagt. - Risico dat ouders kinderen thuishouden of leraren die niet willen werken het grootst. - Uitlegbaarheid: hoe verhoudt het aantal leerlingen in grote scholen zich tot de maatregel om evenementen af te lassen? Tegengaan psychische belasting bij ouders.	+/- - Wisselend, wel gefaseerd opengaan waar deel leraren en ouders om vraagt. - Risico dat ouders kinderen thuishouden of leraren niet willen werken minder groot doordat het aantal leerlingen dat tegelijk op school is, lager is [aanname]. - Uitlegbaarheid: hoe verhoudt het aantal leerlingen in grote scholen zich tot de maatregel om evenementen af te lassen? Minder van toepassing dan bij scenario 1. Tegengaan psychische belasting bij ouders.	+/- - Geeft voor het gevoel meeste veiligheid. Tegelijkertijd willen ook veel mensen opening. - Psychische belasting bij ouders neemt toe.

6.3 (Voortgezet) speciaal (basis) onderwijs, praktijkonderwijs en nieuwkomersonderwijs

SCENARIO 1 Scholen volledig open	SCENARIO 2 Scholen blijven gesloten
Gezondheid	
Afhankelijk advies RIVM	Minste risico
Economie/samenleving	
++ - Arbeidsproductiviteit - Voorkomen onderwijsachterstanden en negatief effect op BBP - Tegengaan psychische belasting bij ouders. Psychische belasting kan effecten hebben op de arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn.	-- - Arbeidsproductiviteit - Voorkomen onderwijsachterstanden en negatief effect op BBP Psychische belasting bij ouders neemt toe, heeft effecten op arbeidsproductiviteit bij ouders op de langere termijn.

Datum
20 april 2020

Onderwijskundig	
++ Grootste effect op onderwijskundig vlak want volledige onderwijstijd voor alle leerlingen	-- - Kwetsbare leerlingen lopen het grootste risico op achterstanden als scholen gesloten zijn. Effectiviteit van afstandsonderwijs voor deze groep is twijfelachtig. - Elke week langer is extra negatieve effecten, achterstanden lopen op.
Praktische haalbaarheid	
+ - Vrij goed omdat onderwijs altijd al in kleine groepen gegeven wordt. - Organiseerbaarheid van leerlingenvervoer is aandachtspunt. - Je weet niet of je voldoende capaciteit hebt ivm leraren met klachten - Haalbaarheid ook afhankelijk van door RIVM voorgeschreven hygiënemaatregelen. - Geen afstandsonderwijs meer nodig. - Geen noodopvang meer nodig	-- Afstandsonderwijs is voor deze groepen over het algemeen lastig vanwege specifieke behoeften.
Draagvlak	
+ - In het algemeen lijkt er draagvlak voor onderwijs voor kwetsbaarste leerlingen. - Onbekend of er draagvlak is onder docenten in deze vormen van onderwijs. - Tegengaan psychische belasting bij ouders.	- - Psychische belasting bij ouders neemt toe.

[Redacted text block]

[Redacted text block]

[Redacted text block]

7. Juridische consequenties

Handhaving

NB: Bij de NCTV is aangegeven dat het voor de onderwijssector wenselijk zou zijn in het kader van deze protocollen de term "handhaving" te vermijden.

Bij het onderwijs spelen verschillende partijen een rol in de uitvoering en handhaving:

- Werkgevers in de vorm van besturen zijn verantwoordelijk voor groeps grootte en zorg voor personeel, etc. De onderwijsinspectie ziet hierop toe
- Op de arbeidsomstandigheden ziet de Inspectie SZW toe
- In deze coronasituatie is er ook een rol voor de veiligheidsregio

Wij stellen voor dat op basis van zorgen en signalen contact kan worden opgenomen met de onderwijsinspectie. Zij zijn bereid hiervoor een loketfunctie te vervullen. Zij zullen dan beoordelen wat er speelt en zorgen voor een warme verwijzing naar de desbetreffende dienst die hier verantwoordelijk voor is (zijzelf, inspectie SZW of veiligheidsregio). Dit voorkomt dat signalen of zorgen tussen wal en schip vallen.

Noodverordening en status protocollen

De sluiting van scholen en onderwijsinstellingen i.v.m. de Covid-19 maatregelen is sinds 16 maart j.l. gebaseerd op de aanwijzing COVID-19 van de minister van Volksgezondheid. Op dit verbod het bieden van onderwijsactiviteiten zijn enkele uitzonderingen gemaakt, i.v.m. het geven van afstandsonderwijs, noodopvang, organisatie van examens en toetsen en begeleiding van kwetsbare leerlingen. De onderwijswetgeving zelf biedt geen bevoegdheden aan de minister van OCW om onderwijs te beperken of stil te leggen.

De gefaseerde herstart van het onderwijs betekent nog altijd een substantiële inbreuk op het geven van onderwijs, waarvan ouders, leerlingen, studenten, school- en instellingsbesturen, onderwijspersoneel in verschillende mate nadeel ondervinden. Het is dus noodzakelijk om bij de herstart op basis van de protocollen gebruik te blijven maken van de aanwijzingsbevoegdheid op grond van de Wet publieke gezondheid.

Dit zou kunnen door het verlengen van de aanwijzing van 3 april 2020 (7^e aanvulling op aanwijzing COVID-19). De uitzonderingen op het verbod op het bieden van onderwijsactiviteiten worden uitgebreid met:

"- het geven van onderwijs binnen de kaders van het protocol dat voor de betreffende onderwijssector op basis van de RIVM-richtlijnen is tot stand gekomen en dat de goedkeuring heeft van de minister van OCW".

Toezicht op het correcte gebruik van deze uitzondering vindt plaats door signalen over mogelijk ongewenste situaties door te geven aan de Inspectie van het onderwijs. De inspectie treedt in contact met de desbetreffende school of onderwijsinstelling of bezoekt zo nodig de school/instelling. Indien problemen worden geconstateerd die kunnen leiden tot overtreding van onderwijsregelgeving of tot kwaliteitsproblemen kan de inspectie binnen het reguliere instrumentarium optreden. Indien overtreding van het protocol en de RIVM richtlijnen wordt geconstateerd kan de inspectie van het onderwijs de bevindingen overdragen aan de voorzitter van de desbetreffende veiligheidsregio, die dan de noodzakelijke maatregelen op grond van de noodverordening kan treffen.

Datum
20 april 2020

We gaan ervan uit dat de protocollen vanuit alle sectoren goedkeuring van RIVM vereisen. Daarnaast vereisen ze goedkeuring door MBVOM dan wel MOCW.

[REDACTED]

8. Communicatie

Welke uitspraken moeten worden gedaan in de persconferentie van 21 april?

- Wat zegt het RIVM over de gezondheidsrisico's voor leerlingen, docenten en ouders/gezinnen?
- Wat betekent dat voor het al dan niet handhaven van 1,5 meter afstand tussen kinderen (onder en boven 12 jaar) onderling en tussen kinderen en volwassenen?
- Voor welke scenario's wordt gekozen?
- Welke besluiten volgen daaruit (zie paragraaf 6 hierboven).
- Wat wordt er centraal voorgeschreven en wat mogen scholen zelf bepalen?
- Welke protocollen gelden en waar kunnen scholen terecht met vragen?
- Wanneer en op basis waarvan wordt besloten over vervolgstappen?

[REDACTED]

Verdere communicatie

COM werkt aan duidelijke communicatie over het kabinetsbrede besluit t.a.v. heropening of langere sluiting van scholen, bibliotheken en maatregelen voor evenementen. NKC verzorgt de brede algemene communicatie over de kabinetsmaatregelen ten aanzien van de aanpak van de coronacrisis. OCW geeft aanvullend aan de communicatie vanuit het NKC duiding aan de specifieke maatregelen op de OCW-terreinen. Alle communicatie is gericht op concrete duiding en handelingsperspectief voor de doelgroepen. Het uitdragen van deze lijn en het duiden van de boodschap gebeurt (waar mogelijk) in samenwerking met de koepelorganisaties.

Belangrijke aandachtspunten in communicatie zijn:

- Duidelijkheid over de veiligheid van de maatregelen, specifiek voor leerlingen/personeel n.a.v. OMT-advies

- Uitvoerbaarheid en organisatie voor scholen (goed geluisterd naar onderwijsorganisaties; niet alles tegelijk/gefaseerd)
o.a. hoe omgaan met ouders en leerkrachten die niet willen (vanwege angstgevoelens) of kunnen (bv risicogroepen, kwetsbare gezinsleden)
- Social distancing en hygiëne o.a. protocollen rond 1,5 meter-regel, schoolpleinen, halen/brengen

Datum
20 april 2020

- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]
- [REDACTED]

Afhankelijk van besluitvorming worden de volgende producten ingezet:

Vanuit NKC

- Persbericht nav TK brief waarin maatregelen worden toegelicht
- Speech MP (speechschrijver AZ)
- Voorbereiding persconferentie MP + [REDACTED] (aanwezigheid laatste is afhankelijk van maatregelen)
- Visuele uitwerking van de maatregelen (o.a. voor social media)

Vanuit OCW/COM

- Basistekst als basis voor alle communicatie
- Q&A voor website Rijksoverheid.nl
- Voorbereiding media-optredens door BWL
- Nieuwsbrieven voor PO/VO/MBO
- Visuele uitwerking van de maatregelen (o.a. voor social media)
- Toolkit voor scholen, met o.a.
  - Uitleg van de maatregelen
  - QA
  - Visuele uitwerking van de protocollen voor scholen
- Social media inclusief webcare
- Omgevingsbeeld
- Voorstel voor werkbezoeken (volgt later)

9. Vervolgproces

Maandag

- In de loop van de dag OMT-advies
- 10.00u: overleg met [REDACTED]
- 10.30u: overleg met SZW, I&W en VWS
- 13.00u: overleg met NCTV

N.a.v. OMT-advies op de dag overleg met M/DGPV voor consequenties

Dinsdag

- Dagstart
- IAO
- ICCB
- MCCb

- Persconferentie
- Overleg met de bonden en de raden
- Bestuurlijk overleg PO/VO

Datum
20 april 2020

Woensdag

- Bestuurlijke overleg KO
- Overleg met cultuur, MBO en HO
- Evt. ambtelijk vervolgoverleg over praktische invulling besluit
- Opstellen kamerbrief

BIJLAGE: UITWERKING BESLISPUNTEN VAN HAALBARE SCENARIO'S Datum
20 april 2020

NB: In de nota van 20 april naar aanleiding van het OMT-advies is een bijgewerkte lijst besluiten opgenomen van het gekozen scenario.

1 Primair onderwijs

SCENARIO 1 100% van de leerlingen 100% van de tijd	SCENARIO 2 100% van de leerlingen 50% van de tijd	SCENARIO 3 50% van de leerlingen 100% van de tijd	SCENARIO 4 0% van de leerlingen 0 % van de tijd
Alle leerlingen gaan de hele week naar school	Alle leerlingen gaan de helft van de tijd naar school	Alle leerlingen van groep 1 tot en met 4 gaan de hele week naar school. Alle leerlingen van groep 5 tot en met 8 krijgen afstandsonderwijs OF Alle leerlingen van groep 5 tot en met 8 gaan naar school. Alle leerlingen van groep 1 tot en met 4 krijgen afstandsonderwijs	Alle leerlingen gaan niet naar school en krijgen afstandsonderwijs
	Scholen beslissen zelf hoe zij de 50% onderwijstijd inrichten, waarbij wel uit wordt gegaan van hele dagen onderwijs		
PM Onderwijsinhoudelijk wat willen we verplichten?			
Afstand			
Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	
Tussen personeelsleden en leerling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	Tussen personeelsleden en leerling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	Tussen personeelsleden en leerling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	
Tussen personeelsleden onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	Tussen personeelsleden onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	Tussen personeelsleden onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	
Hygiëne			
Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van	Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van	Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van	

Datum
20 april 2020

het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd	het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd	het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd	
Er gelden géén aanvullende hygiënemaatregelen	Er gelden géén aanvullende hygiënemaatregelen	Er gelden géén aanvullende hygiënemaatregelen	
OF	OF	OF	
Er gelden de volgende aanvullende hygiënemaatregelen	Er gelden de volgende aanvullende hygiënemaatregelen	Er gelden de volgende aanvullende hygiënemaatregelen	
Groeps grootte			
Er geldt geen maximale groeps grootte	Er geldt geen maximale groeps grootte	Er geldt geen maximale groeps grootte	
	OF	OF	
	Er geldt een maximale groeps grootte van [PM] leerlingen	Er geldt een maximale groeps grootte van [PM] leerlingen	
	OF	OF	
	Er geldt een maximale groeps grootte en een vast cohort van [PM] leerlingen	Er geldt een maximale groeps grootte en een vast cohort van [PM] leerlingen	
	Deze groeps grootte geldt tijdens de lessen én in de pauzes	Deze groeps grootte geldt tijdens de lessen én in de pauzes	
Groepsactiviteiten zoals schoolreisjes, vieringen en excursies gaan niet door	Groepsactiviteiten zoals schoolreisjes, vieringen en excursies gaan niet door	Groepsactiviteiten zoals schoolreisjes, vieringen en excursies gaan niet door	
Personeelsleden			
Personeelsleden dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, namelijk [PM]	Personeelsleden dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, namelijk [PM]	Personeelsleden dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, namelijk [PM]	
OF	OF	OF	
Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen	Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen	Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen	
Onderwijs-zorg			
Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp kan weer worden opgestart	Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp kan weer worden opgestart	Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp kan weer worden opgestart	

Datum
20 april 2020

OF	OF	OF	
Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp wordt nog niet opgestart	Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp wordt nog niet opgestart	Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp wordt nog niet opgestart	
Personen die de zorg in de school verlenen dragen persoonlijke beschermingsmiddelen en houden te allen tijde 1,5 meter afstand tot personeelsleden	Personen die de zorg in de school verlenen dragen persoonlijke beschermingsmiddelen en houden te allen tijde 1,5 meter afstand tot personeelsleden	Personen die de zorg in de school verlenen dragen persoonlijke beschermingsmiddelen en houden te allen tijde 1,5 meter afstand tot personeelsleden	
Ouders			
Ouders/verzorgers komen niet op het schoolplein of in de school	Ouders/verzorgers komen niet op het schoolplein of in de school	Ouders/verzorgers komen niet op het schoolplein of in de school	
Kinderen worden door maximaal één volwassene opgehaald	Kinderen worden door maximaal één volwassene opgehaald	Kinderen worden door maximaal één volwassene opgehaald	
Scholen zorgen ervoor dat er gespreide breng- en haaltijden worden ingesteld	Scholen zorgen ervoor dat er gespreide breng- en haaltijden worden ingesteld	Scholen zorgen ervoor dat er gespreide breng- en haaltijden worden ingesteld	
Afstandsonderwijs			
Afstandsonderwijs is niet meer nodig OF Afstandsonderwijs is niet meer nodig maar wordt voortgezet voor leerlingen in de risicogroepen die niet naar school kunnen	Afstandsonderwijs wordt in beperktere vorm voortgezet op dagen dat leerlingen niet op school zijn	Afstandsonderwijs wordt voortgezet voor leerlingen die geen fysiek onderwijs krijgen	Afstandsonderwijs wordt voortgezet in de huidige vorm
Ziekte			
Kinderen en personeelsleden met klachten blijven thuis	Kinderen en personeelsleden met klachten blijven thuis	Kinderen en personeelsleden met klachten blijven thuis	Personeelsleden met klachten komen niet naar school
Van kinderen wordt de temperatuur gemeten	Van kinderen wordt de temperatuur gemeten	Van kinderen wordt de temperatuur gemeten	
Er komen testen beschikbaar voor personeelsleden	Er komen testen beschikbaar voor personeelsleden	Er komen testen beschikbaar voor personeelsleden	
Als een kind ziek wordt, wordt het direct door een ouder opgehaald	Als een kind ziek wordt, wordt het direct door een ouder opgehaald	Als een kind ziek wordt, wordt het direct door een ouder opgehaald	

Datum
20 april 2020

<p>Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs</p> <p>OF</p> <p>Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs</p>	<p>Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs</p> <p>OF</p> <p>Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs</p>	<p>Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs</p> <p>OF</p> <p>Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs</p>	
<p>Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs</p> <p>OF</p> <p>Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs</p>	<p>Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs</p> <p>OF</p> <p>Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs</p>	<p>Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs</p> <p>OF</p> <p>Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs</p>	
<p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school</p> <p>OF</p> <p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen naar school</p>	<p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school</p> <p>OF</p> <p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen naar school</p>	<p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school</p> <p>OF</p> <p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen naar school</p>	<p>Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school</p>
Communicatie			
<p>Er worden infographics beschikbaar gesteld die in scholen opgehangen dienen te worden.</p>	<p>Er worden infographics beschikbaar gesteld die in scholen opgehangen dienen te worden.</p>	<p>Er worden infographics beschikbaar gesteld die in scholen opgehangen dienen te worden.</p>	

2 Voortgezet onderwijs

Datum
20 april 2020

SCENARIO 1 100% van de leerlingen 50% van de tijd	SCENARIO 2 100% van de leerlingen 25% van de tijd	SCENARIO 3 Scholen blijven gesloten
Alle leerlingen gaan de helft van de reguliere onderwijstijd naar school	Alle leerlingen gaan een kwart van de reguliere onderwijstijd naar school	Alle leerlingen gaan niet naar school en krijgen afstandsonderwijs (behoudens schoolexamens)
Scholen beslissen zelf hoe zij de 50% onderwijstijd inrichten, waarbij wel uit wordt gegaan van hele dagen onderwijs	Scholen beslissen zelf hoe zij de 25% onderwijstijd inrichten, waarbij wel uit wordt gegaan van hele dagen onderwijs	
PM Onderwijsinhoudelijk wat willen we verplichten? Kern van alle vakken wordt gegeven	PM Onderwijsinhoudelijk wat willen we verplichten? Kern van alle vakken wordt gegeven	
Afstand		
Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden OF Tussen leerlingen onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	
Tussen personeelsleden en leerling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden OF Tussen personeelsleden en leerling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard te worden	Tussen personeelsleden en leerling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden OF Tussen personeelsleden en leerling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard te worden	
Tussen personeelsleden onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	Tussen personeelsleden onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	
Hygiëne		
Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd	Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd	
Er gelden géén aanvullende hygiënemaatregelen OF Er gelden de volgende aanvullende hygiënemaatregelen	Er gelden géén aanvullende hygiënemaatregelen OF Er gelden de volgende aanvullende hygiënemaatregelen	

Datum
20 april 2020

Groepsgrootte		
Er geldt geen maximale groepsgrootte	Er geldt geen maximale groepsgrootte	
OF	OF	
Er geldt een maximale groepsgrootte van [PM] leerlingen	Er geldt een maximale groepsgrootte van [PM] leerlingen	
OF	OF	
Er geldt een maximale groepsgrootte en er wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van een vast cohort van [PM] leerlingen	Er geldt een maximale groepsgrootte en er wordt zo veel mogelijk gebruik gemaakt van een vast cohort van [PM] leerlingen	
Deze groepsgrootte geldt tijdens de lessen én in de pauzes	Deze groepsgrootte geldt tijdens de lessen én in de pauzes	
De invulling van het splitsen van groepen wordt aan de scholen zelf overgelaten.	De invulling van het splitsen van groepen wordt aan de scholen zelf overgelaten.	
Alle groepsactiviteiten vervallen	Alle groepsactiviteiten vervallen	
Personeelsleden		
Personeelsleden dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, namelijk [PM]	Personeelsleden dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, namelijk [PM]	
OF	OF	
Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen	Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen	
Onderwijs-zorg		
Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp kan weer worden opgestart	Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp kan weer worden opgestart	
OF	OF	
Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp wordt nog niet opgestart	Zorgverlening in de school door bijvoorbeeld ambulante jeugdhulp wordt nog niet opgestart	
Personen die de zorg in de school verlenen dragen persoonlijke beschermingsmiddelen en houden te allen tijde 1,5 meter afstand tot personeelsleden	Personen die de zorg in de school verlenen dragen persoonlijke beschermingsmiddelen en houden te allen tijde 1,5 meter afstand tot personeelsleden	
Begin en eindtijden		
De begin en eindtijden van de lessen worden gespreid, zodat de belasting op het openbaar vervoer niet op hetzelfde moment plaatsvindt.	De begin en eindtijden van de lessen worden gespreid, zodat de belasting op het openbaar vervoer niet op hetzelfde moment plaatsvindt.	

Datum
20 april 2020

Afstandsonderwijs		
Afstandsonderwijs wordt in beperktere vorm voortgezet op dagen dat leerlingen niet op school zijn	Afstandsonderwijs wordt in beperktere vorm voortgezet op dagen dat leerlingen niet op school zijn	Afstandsonderwijs wordt voortgezet in de huidige vorm
Ziekte		
Leerlingen en personeelsleden met klachten komen niet naar school	Leerlingen en personeelsleden met klachten komen niet naar school	Personeelsleden met klachten komen niet naar school
Van leerlingen wordt de temperatuur gemeten	Van leerlingen wordt de temperatuur gemeten	
OF	OF	
Van leerlingen wordt de temperatuur niet gemeten	Van leerlingen wordt de temperatuur niet gemeten	
Er komen testen beschikbaar voor personeelsleden	Er komen testen beschikbaar voor personeelsleden	
OF	OF	
Er komen geen testen beschikbaar voor personeelsleden	Er komen geen testen beschikbaar voor personeelsleden	
Als een leerling ziek wordt, gaat hij/zij direct naar huis	Als een leerling ziek wordt, gaat hij/zij direct naar huis	
Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs	Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs	
OF	EN/OF	
Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs	Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs	
Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs	Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs	
OF	OF	
Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs	Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs	
Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school	Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school	Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school
OF	OF	
Personeelsleden die in de risicogroep	Personeelsleden die in de risicogroep	

Datum
20 april 2020

vallen komen naar school	vallen komen naar school	
Communicatie		
Er worden infographics beschikbaar gesteld die in scholen opgehangen dienen te worden.	Er worden infographics beschikbaar gesteld die in scholen opgehangen dienen te worden.	

3 (Voortgezet) speciaal (basis) onderwijs, praktijkonderwijs en nieuwkomersonderwijs

SCENARIO 1 Scholen volledig open	SCENARIO 2 Scholen blijven gesloten
Alle leerlingen gaan de hele week naar school	Alle leerlingen gaan niet naar school en krijgen afstandsonderwijs
PM Onderwijsinhoudelijk wat willen we verplichten?	
Afstand	
Tussen leerlingen hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	
Tussen personeelsleden en leerling hoeft geen 1,5 meter afstand bewaard te worden	
Tussen personeelsleden onderling moet altijd 1,5 meter afstand bewaard worden	
Hygiëne	
Scholen dragen er zorg voor dat de algemene hygiënevoorschriften van het RIVM zo veel mogelijk worden nageleefd, maar het is aanvaardbaar dat deze niet strikt gehandhaafd kunnen worden gezien de specifieke beperkingen en behoeften van de leerlingen.	
Er gelden géén aanvullende hygiënemaatregelen	
OF	
Er gelden de volgende aanvullende hygiënemaatregelen [PM]	
Groepsgrootte	
Er geldt geen maximale groepsgrootte	
Groepsactiviteiten zoals schoolreisjes, vieringen en excursies gaan niet door	
Personeelsleden	
Personeelsleden dragen géén persoonlijke beschermingsmiddelen	
OF	
Personeelsleden dragen persoonlijke beschermingsmiddelen, namelijk [PM]	
Onderwijs-zorg	
Voor verlenen van medische en/of verpleegkundige zorg dragen personeelsleden persoonlijke beschermingsmiddelen	
Er gelden geen aanvullende maatregelen in het geval zorg en fysiek contact nodig zijn	
OF	

Datum
20 april 2020

Er gelden aanvullende maatregelen in het geval zorg en fysiek contact nodig zijn, namelijk [PM].	
Ouders	
Ouders/verzorgers komen niet op het schoolplein of in de school	
Kinderen worden door maximaal één volwassene opgehaald	
Vervoer	
De gemeente organiseert het leerlingvervoer voor kinderen in het speciaal onderwijs op de reguliere wijze	
Er is geen maximum aantal kinderen in het leerlingvervoer	
OF	
Er is een maximum aantal kinderen in het leerlingvervoer	
Afstandsonderwijs	
Afstandsonderwijs is niet meer nodig	Afstandsonderwijs wordt in de huidige vorm voortgezet
OF	
Afstandsonderwijs is niet meer nodig maar wordt voortgezet voor kwetsbare leerlingen die niet naar school kunnen	
Ziekte	
Kinderen en personeelsleden met klachten blijven thuis	Personeelsleden met klachten blijven thuis
Van kinderen wordt de temperatuur gemeten	
Er komen testen beschikbaar voor personeelsleden	
Als een kind ziek wordt, wordt het direct door een ouder opgehaald	
Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs	
OF	
Leerlingen die behoren tot een risicogroep zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs	
Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn vrijgesteld van fysiek onderwijs	
OF	
Leerlingen van wie gezinsleden tot de risicogroep behoren zijn niet vrijgesteld van fysiek onderwijs	
Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school	Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen niet naar school
OF	
Personeelsleden die in de risicogroep vallen komen naar school	
Communicatie	
Er worden infographics beschikbaar gesteld die in scholen opgehangen dienen te worden.	

Datum
20 april 2020

[Redacted header text]

[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]

[Redacted header text]

[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]
[Redacted text]	[Redacted text]